

ועשיתם את חקתי ואת
 יט משפטי תשמרו ועשיתם אתם וישבתם על הארץ לבטח: ונתנה
 - הארץ פרוה ואכלתם לשבע וישבתם לבטח עליה: וכי תאמרו
 מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסף אתיבואתנו:
 כא וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת אתיבואה לשלש
 כב השנים: וזרעתם את השנה השמינית ואכלתם מן התבואה ישן עד
 כג השנה התשיעית עד בוא תבואתה תאכלו ישן: והארץ לא תמכר
 כד לצמחת כלי הארץ כי גרים ותושבים אתם עמדי: ובכל ארץ
 אחותכם גאלה תתנו לארץ:

סוסי כמר

ויקיי בשמונים שנה וארבע מאות שנה לצאת בני ישראל מארץ מצרים
 מצרים בשנה הרביעית בתחדש זו הוא התחדש השני למלך שלמה
 על ישראל ויגזו הבית ליהוה:

באביא ל

קדוש קדוש קדוש יהוה זכאות מלא כל הארץ כבודו:
 ימקבלו יין מן יין ואמרין קדיש בשמי
 מרומא עלאה בית שכינתה קדיש על ארעא
 עובד גבורתה קדיש לעלם ולעלמי עלמא.
 יהוה זכאות מלא כל ארעא וי יקרה.

קדושה ודאציון

סוד החסידות אשר העבודה התמימה הוא שיתברר
 ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו וקמה צריך שישים
 מבטו ומגמתו בכל אשר הוא עמל כל ימי חייו. והנה מה
 שהורגו תכמינו ז"ל הוא שהאדם לא נברא אלא להתענג
 על ה' ולהנות מזיו שכינתו שזהו התענוג האמתי והעדון
 הגדול מכל העדוים שיוכלים להמצא. ומקום העדון הזה
 באמת הוא העולם הבא. פי הוא הנברא בהקנה המצטרפת
 לדבר הזה. אך הדרך כדי להגיע אל מחוז תפארתו זה הוא
 זה העולם. והוא מה שאמרו זכרונם בברכה (אבות ד): העולם
 הזה דומה לפרוודור בפני העולם הבא. והאמצעים המגיעים
 את האדם למקלית הזה הם המצות אשר צונו עליהן האל
 יתברך שמו. ומקום עשיית המצות הוא רק העולם הזה.

הקדושה סוד

ירצה וירעה ויאכל את המן אשר לא ידעת
 ולא ידעו אבותי למען הודיע כי לא עליהם להלחם לבדו יתה האדם
 כי על כל מוצא פיהו יתה האדם: שמלתו לא בלחה מעליו
 וירגל לא בצקה וה ארבעים שנה: וידעת עם לבבך כי כאשר
 יסר איש את בנו יהוה אלהיו מיסרה: ושמרת את מצות יהוה
 אלהיו ללכת בדרכיו וליראה אתו:

סוסי עקר

במוספי דשנת כו' הזיו ל"ך כו' במחנה כו'
 אז יסיר כו' - והס כלל שירות שנמורה וקנעו אותן שירות ביום השבת לפי הקדושה ובימי חול קנעו
 שירות של דוד שאין בהן קדושה כ"כ ולסימן טוב חלקו פ' האזינו לז' תלקים בר"ת הזיו ל"ך ששיר
 של שנת יש לו זו דהיינו מפי משה שקרן עור פניו ומרגומו זו:

גהנשא (ס)

של. מצות ספירת שבע שבתות שנים
 למנות השנים שבע-שבע שנים. עד שנת
 היובל. בהיותנו בארץ ישראל - אשר התנחלנו
 בה. שנאמר. וספרת לך שבע שבתות שנים
 שבע שנים שבע פעמים. וזאת המצוה. כלומר:
 זאת הספירה של שני השמטה עד שנת היובל -
 היא נמסרת לבית-דין הגדול. כלומר: הסנהדרין.
 וכן היא המצוה. שהיו מונין שנה-שנה ושבוש
 שבוש של שנים עד שנת היובל. כמו שאנו
 מונין ימי העמר. ואסר-ךך מקדשין שנת הממשים
 בשביתת הארץ ולקרות דרור לכל העבדים
 והשפחות. וכל הפרקעות חורין לבצליהן.

ספי המינון

ושבתם איש אל אחוזתו... שישבו כל איש מישראל לשרשו, ויזכה כ"א בחלק שיש
 בו בתורה שעי' מבקשין ותן חלקנו בתורתך, וזה התשובה - עלמא דחרות, ולא לחינם
 כתיב תעבירו שופר, רק שהיה מתעורר שופר של מתן תורה... היובל תלוי בכלל ישראל...
 כשכל יושביה עליה, כי בפנימיות יכול גם כל פרט למצוא הארה השייך אליו, שלכן ספירה
 מפסח לשבועות נוהג בכל יחיד... ואפשר עיי' מצות ספירת העומר בכוונה מתקנין החטא
 של בטול שמיטין ויובלות

ענת אמר-קהר

פסח סיני - איך מקבלים הוצאות נוספת בחיי היום יום.

1

ויהי אנשים אשר היו שמאים לגשם ולאי-יכלו לעשות הפסח ביום ההוא ויקרבו לסני משה ולסני אהרן ביום ההוא: ויאמרו האנשים הלמה אליו אנחנו שמאים לגשם ולמה נקרע לבלתי הקרב אח-קרנו והנה בקולו דתוך בני ישראל: ויאמר אלם משה עמדו ואשמעה מה יצוה יהוה לכם:

פסח בעצונת

2

עמדו ואשמעה, כחלמיד המובטח לשמוע מפי רבו, אשרי ילוד אשה שכך מובטח, שכל זמן שהיה רוצה היה מדבר עם השכינה. וראויה¹ היתה פרשה זו לומר על ידי משה כשאר כל התורה כולה אלא שזכו אלו שתאמר על ידיהן, שמגלגלין זכות על ידי זכאי.

כ"ה (פ"א)

3

והקרבנה בנות זלסחד בן חפר בן זלעד בן מקיר בן מנשה למשפחת מנשה בן יוסף ואלה שמות בנותיו מחלה נצה וחקלה ומלקה ותרצה: ותעמדנה לסני משה ולסני אהרן הכהן ולסני הנשיאים וכל העדה פתח אהל-מועד לאמר: אבינו מח במדבר והוא לא היה בתוך העדה המועדים על-יהוה בעדת-קרח בן-קחטאן מח ובנים לא-היו לו: למה יקרע שם-אבינו מתוך משפחתו כי אין לו בן תהיה לנו אשה בתוך אמי אבינו: ויקרב משה את-משפטן לסני יהוה:

פסח בנפס

4

(ה) ויקרב משה את משפטן, נחלמה² הלכה ממנו, וכאן נפרעה³ על שנטל עטרה לומר: והדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי (דברים א יז). דבר אחר⁴: ראויה היתה פרשה זו להכתב על ידי משה, אלא שזכו בנות צלפחד ונכתבה על ידן.

כ"ה (פ"א)

5

וידבר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-בני ישראל ואמרת אלם כי תבאו אל-הארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם את-עמר ראשית קצירכם אל-הכהן: והניף את-העמר לסני יהוה לרצונכם ממחרת השבת וניסנו הכהן:

פסח אמו

סימאי כשעה שהקרימו ישראל נעשה לנשמע באו ששים ריבוא של מלאכי השרת לכל אחד ואחד מישראל קשרו לו שני כתרם אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע וכיון שהטאו ישראל ירדו מאה ועשרים ריבוא מלאכי חבלה ופירקם שנאמר וייתנצלו בני ישראל את עדים מדר חורב איר רמא בר חנינא בתורב מענו בתורב פרץ בתורב מענו כדאמרן בתורב פירן דכתוב ויתנצלו בני ישראל וגו' איר יוחנן וכולן זכה משה ונטלן דסמך ליה ומשה יקח את האהל אצל רל עתיד הקב"ה ילהחיוון לנו שנאמר ופרווי ה' ישכון וכאו ציון ברנה ושמרת עולם על ראשם שמרה שמעולם על ראשם

ז"ל אגת פ"א

7

(תלמיס ק) נכורי כח עושי דברו. כמה הכתוב מדבר איר יצחק כשומרי שביעית הכתוב מדבר. כנהג שבועלם אדם עושה מצוה ליום א' לשבת אחת לחדש אחד שטא לשאר ימות השנה ודין חטי חקליה כידא כרמיה כידא ויהבי ארטנא ושחוק יש לך נכור גדול מות וא"ת אינו מדבר כשומרי שביעית נאמר כאן עושי דברו ונא' להלן (ויק"ט 10) וזה דבר השמיטה מה דבר שנא' להלן כשומרי שביעית הכתוב מדבר אף דבר האמור כאן כשומרי שביעית הכתוב מדבר.

פסח ב"ב

10

וידבר יהוה אל-משה בקר סיני לאמר: דבר אל-בני ישראל ואמרת אלם כי תבאו אל-הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת ליהוה: שש שנים תרבע שדה ושש שנים תזמר ברמח ואססת את-התבואתה: ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת ליהוה ו שדה לא תורע וקרבן לא תוקר: את ססיה קצירך לא תקצור ואת-ענבי גיבך לא תבצר שנת שבתון יהיה לארץ:

פסח דה"ב

11

כה (א) בהר סיני, מה ענין שמיטה אצל הר סיני, והלא כל המצוות נאמרו מסיני, אלא מה שמיטה נאמרו כללותיה ופרטותיה ודקדוקיה מסיני, אף כולן נאמרו כללותיהן ודקדוקיהן מסיני, כך שנויה בתורת כהנים¹.

כ"ה פ"א

12

הוא צדוקי דחוייה לרכא דקא מעיין בשמעתא ויחבה אצבעתא רידיה תוחי כרעא וקא מייץ בהו וקא מבנין אצבעתיה דמא *א"ל עמא פוזא דקדמותו פוטיכו לאודניכו אכתי בפחותייכו קיימיתו ברישא איבעי² לכו למשמיי אי מציותו קבליתו ואי לא לא קבליתו איל אנן דסגינן בשלימותא כתיב בן תומת ישראל³ תנחם הנך אינשי דסגן בעלילותא כתיב בהו⁴ וסלף בוגדים ישדם:

ז"ל אגת פ"א

6

והבאתם את עמר, אמר רבי ברכיה, אמר הקב"ה למשה, לך אמור להם לישראל, כשהייתי נוהן לכם את המן הייתי נוהן עומר לכל אחד ואחד מכם, הה"ד (שמות טו, טז) עומר לגלגולח, ועכשיו שאחס נוהנים לי את העומר אין לי אלא עומר אחד מכולכם, ולא עוד אלא שאינו של חטים אלא של שעורים, לפיכך משה מזהיר את ישראל ואומר להם והבאתם את עומר.

פסח ב"ב

7

כל דיבור שנדבר למשר שמסיני היו כולם כללותיהן ודקדוקיהן וחזרו ונשנו בערכות מאב².

כ"ה - ד"ב

פסח עמא פוזא. נמוה: דקדמיתו פוטיכו לאודניכו. קודם ששמעתס לחיה הילך היל קשה ואם תוכלו לעמוד בה קבלתס עליכס לחיימק: דסגינן בשלימותא. התהלכנו עמו כחוס לב כדרך העוסים מאהבה וסמכנו עליו שלא יעטנו בדבר שלא נוכל לעמוד בו:

כ"ה (פ"א)